

Důvodová zpráva

V současné době jsou na území hl. m. Prahy na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), zavedeny obecně závaznými vyhláškami místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt (obecně závazná vyhláška č. 27/2003 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku za lázeňský a rekreační pobyt, ve znění pozdějších předpisů) a místní poplatek z ubytovací kapacity (obecně závazná vyhláška č. 6/2011 Sb. hl. m. Prahy, o místním poplatku z ubytovací kapacity, ve znění pozdějších předpisů).

Dne 15.10.2019 na své 35. schůzi schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR návrh novely zákona o místních poplatcích, sněmovní tisk 286/8. Pokud novelu zákona o místních poplatcích podepíše prezident ČR, nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2020.

Novelou zákona o místních poplatcích byl namísto stávajících místních poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt a z ubytovací kapacity zaveden jediný poplatek, a sice poplatek z pobytu. Z tohoto důvodu je nutné přijmout novou obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku z pobytu.

Předmětem poplatku z pobytu je úplatný pobyt v obci u jednotlivého poskytovatele pobytu, pokud délka tohoto pobytu nepřekročí 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Základ poplatku se počítá po jednotlivých započatých dnech pobytu s vyloučením prvního dne pobytu. Rozhodný je tak počet přenocování v obci u daného poskytovatele pobytu. Poskytovatelem pobytu pak může být kdokoliv, kdo poskytl úplatný pobyt. Předmětem poplatku je záměrně „úplatné poskytnutí pobytu“, a nikoliv „ubytování“. Předmět poplatku tak zahrnuje i zastřené formy ubytování poskytovaného formálně na základě nájemní nebo jiné smlouvy a dále zahrnuje úplatné poskytnutí pobytu v prostorách k tomu primárně neurčených, zejména v bytech, ateliérech a v dalších prostorách zkolaudovaných k jiným účelům než k poskytování ubytování, ale i například na zahradě nebo louce, pokud poskytovatel pobytu za pobyt na nich vybírá úplatu od pobývajících osob.

Subjektem poplatku z pobytu (poplatníkem) je fyzická osoba, která není přihlášená v dané obci, tedy zde nemá trvalý pobyt nebo zde není hlášena ve smyslu zákona o pobytu cizinců, zákona o azylu nebo zákona o dočasné ochraně cizinců (viz § 16c novely zákona o místních poplatcích).

Plátcem poplatku je poskytovatel úplatného pobytu, který je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

Z důvodu, aby poplatek nadměrně nezátížil určité okruhy fyzických osob, je pro ně stanoveno osvobození přímo v zákoně. Další osvobození a úlevy může i nadále stanovit obec obecně závaznou vyhláškou.

Zákonná sazba poplatku činí do 31.12.2020 až 21 Kč za každý započatý den, není-li dnem příjezdu. Od 1.1.2021 činí zákonná výše sazby až 50 Kč. Při stanovení maximální výše sazby bylo zohledněno, že jedním poplatkem dojde k nahrazení dvou současných poplatků.

Model správy poplatku z pobytu odpovídá modelu dosavadního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Poskytovatel pobytu na svou majetkovou odpovědnost vybere poplatek od pobývajících a odvede jej správci poplatku. Aby bylo možné zpětně prověřit správnost odvedení poplatku, je poskytovatel pobytu povinen vést evidenční knihu, do které zapisuje údaje od pobývajících, kterým byl poskytnut pobyt za úplatu. Pořadatelé velkých kulturních či sportovních akcí, kteří poskytnou v souvislosti s touto akcí úplatný pobyt nejméně 1000 účastníků této akce, mohou plnit evidenční povinnost ve zjednodušeném rozsahu.

Návrh nové obecně závazné vyhlášky o místním poplatku z pobytu (dále jen „návrh vyhlášky“) upravuje v souladu s § 14 novely zákona o místních poplatcích sazbu poplatku, lhůty pro podání ohlášení, splatnost poplatku a další osvobození od poplatku. Dále návrh vyhlášky stanoví příslušnost ke správě poplatku na území hl. m. Prahy a termín pro odvod části výnosu poplatku do rozpočtu hl. m. Prahy.

Sazba poplatku je na území hl. m. Prahy, jako nejnavštěvovanější destinaci na území České republiky, navržena ve výši 21 Kč za osobu a každý započatý den pobytu, s výjimkou dne počátku pobytu. Výše poplatkové povinnosti tak zůstává shodná s dosavadní výší poplatkové povinnosti u „turistických“ poplatků. Sazba místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí 15 Kč za osobu/den a sazba místního poplatku z ubytovací kapacity činí 6 Kč za využití lůžko/den.

Lhůty pro podání ohlášení a splatnost poplatku se navrhuje upravit obdobně jako u stávajícího místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.

Dále je navrženo zachovat nad rámec zákonného osvobození i dosavadní osvobození od poplatku pro osoby ubytované v turistických ubytovnách tělovýchovných jednot a sportovních klubů a v ubytovnách sdružení dětí a mládeže pro skupiny dětí a mládeže, pokud cena za ubytování nepřesahuje trojnásobek výše poplatku za osobu a den.

Správu poplatku se navrhuje obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt svěřit městským částem příslušným podle místa poskytnutí úplatného pobytu s výjimkou hotelů * až ***** na území celé Prahy, kde se navrhuje, aby správu poplatku vykonávalo i nadále hlavní město Praha.

Výše odvodu z výnosu místního poplatku z pobytu, kterou budou městské části odvádět do rozpočtu hl. m. Prahy, bude stanovena Statutem hl. m. Prahy, termín pro odvod byl navržen shodně jako u místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.

Přechodné ustanovení v návrhu vyhlášky stanoví povinnost podat ohlášení k poplatku osobám, které jsou plátcem poplatku a poskytovaly úplatný pobyt nebo přechodné ubytování za úplatu přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky.

V souladu s přechodným ustanovením v novele zákona o místních poplatcích se pro poplatkové povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o místních poplatcích použije zákon o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o místních poplatcích.

Odhad finančního dopadu do rozpočtu městských částí a rozpočtu hlavního města Prahy

Novela **zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích**, ve znění pozdějších předpisů, ruší zejména dva současné poplatky, a to poplatek *za lázeňský nebo rekreační pobyt* a poplatek *z ubytovací kapacity*. Tyto dva poplatky nahrazuje jedním novým poplatkem *z pobytu*, jemuž bude podléhat každý krátkodobý pobyt do 60 dnů bez ohledu na místo a účel pobytu. Rozšíří se tak okruh ubytovacích zařízení, kterých se má výběr místního poplatku týkat o další prostory jako jsou například byty, chaty, chalupy, ateliéry apod. Dojde však ke změně poměru osob, od kterých bude možné poplatek vybrat a od kterých nikoliv. Tento jev bude mít dopad zejména na poskytnuté ubytování prostřednictvím ubytoven. V důsledku těchto změn a neznalostí procentuálního porovnání dlouhodobě (nad 60 dnů) a krátkodobě ubytovaných osob v těchto zařízeních, lze učinit kvalifikovaný odhad výnosu poplatku z pobytu jen s obtížemi a velkým rizikem nepřesnosti. Proto při stanovení předpokládané výše výnosu poplatku z pobytu se vychází z „lůžko dnů“ přiznaných ubytovatelem při odvodu poplatku za lázeňský a rekreační pobyt. Rozdíl přiznaných „lůžko dnů“ za lázeňský a rekreační pobyt byl cca o 4 mil. Kč nižší (o 54 %), než počet „lůžko dnů“ přiznaný při odvodu poplatku z ubytovací kapacity. Tím, že bylo zrušeno osvobození osob starších 70 let a bylo zavedeno osvobození pouze osob ubytovaných v souvislosti se sezonní prací (není již osvobozena „kongresová či konferenční turistika“), byl pro výpočet předpokládaného výnosu poplatku z pobytu navýšen počet „lůžko dnů“ o 1 mil. Kč.

Výnos poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt byl v tis. Kč v roce 2018:

	1.Q 2018	2.Q 2018	3.Q 2018	4.Q 2018	rok 2018
Lázeňský nebo rekreační poplatek	37 216	45 860	55 379	49 722	188 177
v tom: HMP vlastní	27 572	34 012	38 652	35 040	135 276
<i>městské části celkem</i>	9 644	11 848	16 727	14 682	52 901
městské části vl.	9 375	6 879	10 612	706	27 572
městské části % odvod	269	4 969	6 115	13 976	25 329

Výnos poplatku z ubytovací kapacity v tis. Kč byl v roce 2018:

	1. Q 2018	2. Q 2018	3. Q 2018	4. Q 2018	rok 2018
Poplatek z ubytovací kapacity	31 922	30 338	35 741	37 923	135 924
v tom: HMP vlastní	21 243	19 432	24 136	25 773	90 584
městské části	10 679	10 906	11 605	12 150	45 340

Celkový výnos z obou poplatků v roce 2018 činil 324 102 tis. Kč. Odhadovaný výnos z poplatku z pobytu při sazbě 21,- Kč by mohl být cca o 14,2 % vyšší, tj. celkem 369 554 tis. Kč.

Předpokládaný termín nabytí účinnosti těchto změn je 1. leden 2020. Maximální výše poplatku 21 Kč stanovena jako součet maximálních sazeb rušených poplatků, tj. 6 a 15 Kč.

Účinnost vyhlášky se navrhuje od 1. 1. 2020.